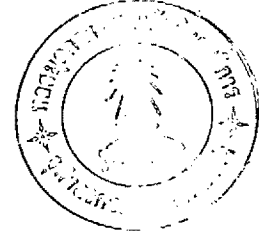

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์ เพื่อการ
เรียนการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์
๒. เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ ที่สร้างขึ้น

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม.๓)
โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา ๒๕๖๓ จำนวน ๔๐ คน

วิธีดำเนินการวิจัย

หลังจากได้ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๖๑ อย่างละเอียด
และสัมภาษณ์ครูสอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม.๓) แล้วจึงเริ่มศึกษาทฤษฎี
เกี่ยวกับการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์จากเอกสาร ตำรา ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
แล้วจึงสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ๓ ชนิด คือ แบบฝึกทักษะการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้าง
สรรค์ คู่มือประกอบการใช้แบบฝึก และแบบทดสอบ ๒ ชุด

นำแบบทดสอบทั้ง ๒ ชุดไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม.๓) โรงเรียน
ชลบุรี "สุขบท" จำนวน ๒๐ คน วิเคราะห์ผลการสอบหาค่าความยาก (D) และค่า
อำนาจจำแนก (V) โดยคำนวณจากสูตรจากนั้นหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบทดสอบ

โดยใช้สูตรของคูเคอร์ ริชาร์ดสัน ๒๐ (Kuder-Richardson ๒๐)

สำหรับข้อสอบอิตนัยิผู้ตรวจ ๒ คน ในการตรวจใช้เกณฑ์อย่างเดียวกันคือ เกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากนั้นหาสัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อมั่น (r_{xy}) ของการตรวจโดยใช้สูตรหาคาสหสัมพันธ์ของเปียร์สัน (Pearson's Product Moment Coefficient of Correlation)

จากนั้นนำแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการสอนรอบแถว ๕ ท่าน ตรวจพิจารณา และให้ขอเสนอแนะ ระหว่างนั้นก็นำแบบฝึกทักษะนั้นไปใช้ทดลองสอนครั้งที่ ๑ กับตัวอย่างประชากรโรงเรียนธลบุรี "สุขบท" จำนวน ๑๐ คน แล้วประมวลข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่ได้จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และจากการทดลองครั้งที่ ๑ มาปรับปรุงแบบฝึกทักษะอีกเล็กน้อย แล้วจึงนำแบบฝึกทักษะ ไปทดลองสอนครั้งที่ ๒ กับตัวอย่างประชากรโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จำนวน ๔๐ คน ผู้วิจัยตรวจแบบทดสอบก่อนสอน แบบฝึกทักษะ และแบบทดสอบหลังสอน แล้ววิเคราะห์คะแนนทั้ง ๓ ส่วนตามระเบียบวิธีทางสถิติ และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ ใช้เกณฑ์มาตรฐาน ๘๐/๘๐ โดยนำคะแนนรวมจากแบบฝึกทักษะ ของนักเรียน ๔๐ คน มาหาค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละ นำคะแนนจากแบบทดสอบหลังสอนของนักเรียนทั้ง ๔๐ คน มาหาค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละเช่นกัน ตามผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของแบบฝึกทักษะ คือคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบหลังสอนสูงกว่า เกณฑ์มาตรฐาน ๘๐/๘๐ ก็แสดงว่าแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จากนั้นจึงหาความก้าวหน้าในการเรียนจากคะแนนแบบทดสอบก่อนและหลังสอน โดยทดสอบความมีนัยสำคัญเพื่อแสดงให้เห็นว่าเมื่อนักเรียนเรียนแบบฝึกทักษะนี้จบแล้ว นักเรียนมีทักษะ และพัฒนาการทางการเรียนรอบแถวเชิงสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นเพียงใด

สรุปผลการวิจัย

แบบฝึกทักษะการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ ๘๘.๓๗/๘๑.๐๕ หมายความว่า หลังจากเรียนด้วยแบบฝึกทักษะแล้ว นักเรียนสามารถตอบคำถามในแบบฝึกทักษะได้ถูกต้องเฉลี่ยร้อยละ ๘๘.๓๗ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ๘๐ ตัวแรก และเมื่อนักเรียนทำแบบสอบหลังเรียนแล้วได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ๘๑.๐๕ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ๘๐ ตัวหลัง สรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะ ฉบับนี้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน คะแนนที่ได้แสดงว่านักเรียนมีทักษะและความสามารถในการเขียนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๐.๖๐ เพราะคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบก่อนสอน เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยหลังสอนคิดเป็นร้อยละได้ ๗๐.๔๕ กับ ๘๑.๐๕ ผลการสอบก่อนและหลังสอนของแบบทดสอบทั้ง ๒ ชุด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ แสดงว่า แบบฝึกทักษะนี้มีส่วนทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนดีขึ้น

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการทดลองสอนการเขียนร้อยแก้วโดยใช้แบบฝึกทักษะ ที่สร้างขึ้น ปรากฏผลดังนี้

๑. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบปรนัยเท่ากับ .๘๑ นับว่าอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยสร้างข้อสอบโดยคำนึงถึงหลักการวัดผล และมีการปรับปรุงแก้ไข ทดลองใช้หลายครั้งก่อนนำมาทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น ส่วนค่าความเชื่อมั่นของการตรวจแบบทดสอบอัตนัยเท่ากับ .๖๗ ถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเกณฑ์การตรวจที่ตั้งไว้ชัดเจนดีแล้ว แต่อาจเป็นไปได้ที่การให้ผู้ตรวจ ๒ คนนั้น ประสบการณ์และทัศนคติส่วนกันที่ต่างกันของผู้ตรวจ อาจมีผลต่อการให้คะแนน

๒. ทักษะการเขียนร้อยแก้วของนักเรียนภายหลังการเรียนจากแบบฝึกทักษะ
 คำนึงว่าเดิมอย่างเห็นได้ชัด ผู้วิจัยสามารถกล่าวได้ว่า การเรียนจากแบบฝึกทักษะ ฉบับนี้
 ช่วยพัฒนาความรู้ ความคิด และความสามารถเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนได้มาก เพราะ
 คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบก่อนเรียน ชุดปรนัยนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแบบทดสอบ
 อัตนัยที่กำหนดให้เขียนร้อยแก้วจากภาพคนละ ๑ เรื่อง ส่วนใหญ่จะเขียนแบบบรรยายราย
 ละเอียดยิ่งเห็นจากภาพ ไม่มีงานเขียนของผู้ใดที่แสดงความคิด จินตนาการ หรือเขียนจาก
 ประสบการณ์ที่น่าสนใจ ผู้วิจัยสังเกตและสันนิษฐานว่านักเรียนอาจจะพะวงเกี่ยวกับคำขึ้นต้น
 คำลงท้าย ตามแบบการเรียงความมากเกินไป ทำให้ขาดความคิดสร้างสรรค์ในเนื้อเรื่อง
 ลำดับเรื่องค่อนข้างสับสน ขาดสาระและความสัมพันธ์ในเนื้อหา การย่อหน้า วรรคตอนที่
 พอเหมาะมีน้อย แต่เมื่อเรียนจากแบบฝึกทักษะ แล้ว ผลงานพัฒนาจากเดิมมาก นักเรียน
 กล้าเขียน ถ่ายทอดความรู้ กล้าแสดงความคิด หรือประสบการณ์อย่างน่าสนใจ ลำดับเรื่อง
 และการเชื่อมโยงความคิดก็พอสมควร อีกทั้งรูปแบบการเขียนก็แปลกไป มีการเขียนความ
 เรียงในรูปจดหมาย บทสนทนา ผูกเรื่องทำนองเรื่องสั้นแบบง่าย ๆ เล่าเรื่องโดยวิธีสมมุติ
 ตนเป็นตัวละครในเรื่อง เป็นต้น นักเรียนหลายคนสามารถแสดงความรู้สึกรู้สึกคิด เขียนเรื่อง
 ที่มีคุณค่าต่อสังคมได้ คือเกินความคาดหมายของผู้วิจัย คำนำกริยาภาษาและถ้อยคำ ก่อนเรียน
 นักเรียนส่วนใหญ่ใช้ภาษาธรรมดาอ่านแล้วไม่เร้าอารมณ์ แต่เมื่อเรียนจากแบบฝึกทักษะ
 แล้ว นักเรียนรู้จักใช้คำขยาย คำเลียนเสียง ส่วนวน และการเปรียบเทียบทำให้ผู้อ่าน
 เกิดอารมณ์ร่วมนึกเห็นภาพได้ชัดเจนและได้ความหมายที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า
 การเรียนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ครั้งนี้ได้ผลสอดคล้องกับคำกล่าวของ สเตอร์ม (Storm)
 ที่โลกกล่าวถึงธรรมชาติของความคิดสร้างสรรค์ว่าทุกคนมีศักยภาพทางความคิดสร้างสรรค์
 (Creative potential) แต่ต่างกันที่ปริมาณมากน้อยเท่านั้น ถ้าหากศักยภาพทาง
 ความคิดสร้างสรรค์ได้รับการส่งเสริม และนำมาใช้อยู่เสมอแล้ว ก็จะช่วยให้ความคิดสร้าง
 สรรค์ของบุคคลพัฒนายิ่งขึ้น

^๑ Robert D. Storm, Psychology for the Classroom, (Englewood
 cliffs, N.J.: Prentice - Hall, 1969), p. 259.

เมื่อสังเกตผลงานของนักเรียนจากแบบทดสอบและแบบฝึกทักษะ แล้ว พอสรุปได้ว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม.๓) มีความสามารถสร้างสรรค์งานเขียนร้อยแก้วโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี แม้ว่าผลงานเขียนจะยังไม่จัดอยู่ในขั้นดีเลิศ แต่ก็แสดงลักษณะเฉพาะตัวที่อาจพยากรณ์ได้ว่า หากมีการส่งเสริมและสนับสนุนความสามารถทางการเขียนต่อไปอย่างสม่ำเสมอ นักเรียนเหล่านี้จะสามารถพัฒนาทักษะการเขียนของตนได้ดียิ่งขึ้น

๓. แบบฝึกทักษะการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

อย่างไรก็ดี แม้ว่าผู้วิจัยจะได้เตรียมแก้ปัญหาตามข้อเสนอแนะจากงานวิจัยของ นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยที่คล้ายคลึงกันไปบางส่วน กล่าวคือ ผู้วิจัยพยายามติดต่อทำความเข้าใจกับโรงเรียนที่จะทำการทดลองตั้งแต่คนภาคเรียนเพื่อให้อาจารย์ประจำวิชาละเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียนร้อยแก้วไว้ และจัดเวลาสำหรับการเรียนการสอนเนื้อหาส่วนอื่น ๆ ให้ทันหลักสูตร เมื่อเริ่มการทดลองก็อธิบายประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการวิจัย และใช้คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบเป็นคะแนนเก็บครั้งหนึ่ง วิธีการต่าง ๆ ดังกล่าว ช่วยลดปัญหาไปได้มาก นักเรียนไม่เสียเวลาเรียน โรงเรียนก็สนับสนุนเต็มที่ แม้จะใกล้สอบแก่นักเรียนก็เต็มใจ และสนใจทำแบบฝึกทักษะ และแบบทดสอบเต็มความสามารถถึงกระนั้นก็ดี การวิจัยก็ยังประสบปัญหาอยู่บ้าง ปัญหาที่ควรกล่าวถึงคือ

๑. ตารางสอนมีเวลาคาบละ ๕๐ นาที วิชาภาษาไทยนั้นเรียนวันละคาบ แต่แบบฝึกทักษะ ต้องใช้เวลาอย่างน้อยหน่วยละ ๒ ชั่วโมง และควรจะเป็นเวลาที่ต่อเนื่องกันในการทดลองผู้วิจัยต้องสอนเนื้อหาไปวันหนึ่ง แล้วทำแบบฝึกทักษะอีกวันหนึ่ง ทำให้การฝึกขาดตอน เมื่อมีนักเรียนขาดเรียนในช่วงที่เรียนเนื้อหา หรือทำแบบฝึกทักษะ การฝึกของนักเรียนผู้นั้นก็จะขาดช่วงไป

๒. แบบฝึกทักษะ มีแบบฝึกหัดที่ให้นักเรียนปฏิบัติการเขียนมากในเวลาจำกัด ทำให้นักเรียนเหนื่อยล้า ซึ่งอาจมีผลต่อความคิดสร้างสรรค์

๓. กลุ่มตัวอย่างประชากรมีความสามารถทางการเขียนต่างกัน เพราะฉะนั้นบางคนจึงทำแบบฝึกเสร็จในเวลารวดเร็ว บางคนทำไม่ทัน

๔. ภาพที่กำหนดให้เหมาะที่จะใช้กับนักเรียนกลุ่มหนึ่งแต่ไม่เหมาะกับนักเรียนอีกกลุ่มหนึ่ง เพราะนักเรียนแต่ละคนมีภูมิหลังที่ต่างกัน การที่จะเลือกภาพที่เหมาะสมกับเด็กทุกกลุ่มนั้นหาได้ยาก

๕. กิจกรรมเสริมทักษะการเขียนนั้นจัดได้น้อย เพราะช่วงเวลาทดลองสอนสั้นมากเพียง ๔ สัปดาห์เท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา

๑.๑ โดยทั่วไปทางโรงเรียนจัดตารางสอนเป็นคาบ ๆ ละ ๕๐ นาที ถ้าไม่สามารถขอร้องให้โรงเรียนยืดหยุ่นเวลาให้ทดลอง ๒ คาบติดต่อกันได้ผู้วิจัยก็ควรยืดหยุ่นการสอนให้เหมาะสมกับเวลา เนื้อหาตอนใดที่ไม่มีปัญหาอาจจะให้นักเรียนอ่านเอง หรือให้อ่านมาจากบ้าน แล้วมาสรุปประเด็นสำคัญร่วมกันอีกครั้ง

๑.๒ ช่วงเวลาในการทดลองสอนเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์นี้ควรยืดเวลากการทดลองให้มากกว่านี้ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนศึกษาขอบกรอบของตน มีเวลาแสวงหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มาประกอบการเขียนได้อย่างเพียงพอ

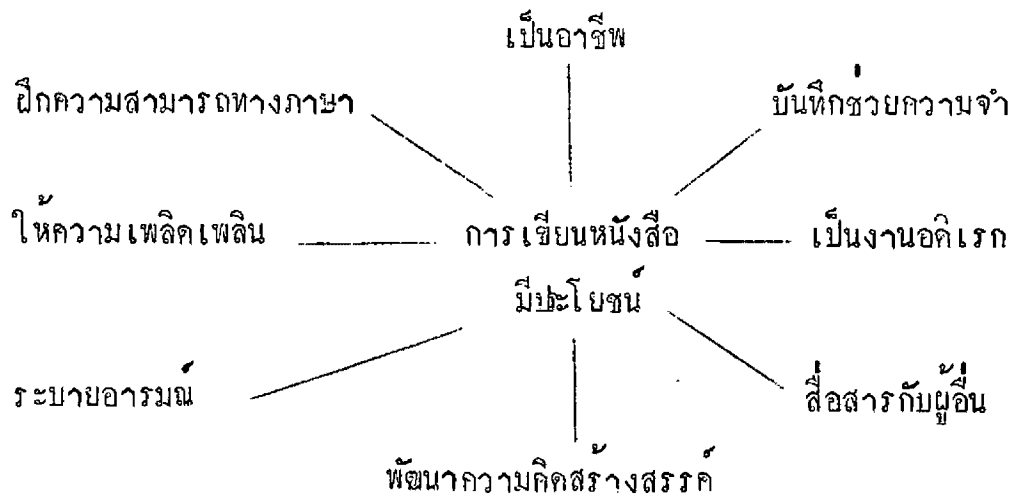
๑.๓ การวิจัยควรเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีความสามารถใกล้เคียงกัน เพื่อให้ทุกคนได้ฝึกไปพร้อม ๆ กันในแต่ละขั้นตอน แต่ถ้าไม่สามารถเลือกได้ ก็ควรเตรียมกิจกรรมพิเศษสำหรับนักเรียนที่ทำงานเร็ว เช่น ให้อ่านภาพประกอบเรื่อง หรือเตรียมตัวอย่างการเขียนร้อยแก้วแนวต่าง ๆ ให้อ่าน ทั้งนี้เพื่อรอเพื่อนคนอื่นที่ยังเขียนไม่เสร็จ

๑.๔ ก่อนลงมือสร้างแบบฝึกทักษะ ควรจะได้สำรวจนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการเรียนการเขียนของนักเรียนก่อน เพื่อจะได้ฝึกในเรื่องที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนจริง อาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ ออกแบบสอบถาม ทดสอบ สังเกตจากผลงานเขียนหรือวิธีอื่น ๆ

๑.๕ กิจกรรมเสริมทักษะการเขียนควรจัดบ่อยครั้ง แต่มีคุณภาพ และให้ประโยชน์อย่างแท้จริงต่อเมื่อมีเวลาฝึกมากขึ้นจึงควรจัดกิจกรรมเพิ่มขึ้นให้สัมพันธ์กัน

๒. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์

๒.๑ ก่อนสอนควรจูงใจให้นักเรียนเห็นประโยชน์ของการฝึกฝนการเขียน อาจกล่าวได้ว่า การเขียนมีความสำคัญดังนี้

๒.๒ ควรหาวิธีการเร้าใจให้นักเรียนเกิดความคิด หรือจินตนาการเพื่อการเขียน เช่น นำผลงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ตี มาอ่านให้ฟังหรือตีพิมพ์นิเทศ ไขข้อ การสอนหลาย ๆ ประเภท เป็นการขั้วให้นักเรียนแสดงออกทางการเขียน ให้นักเรียน จินตนาการเกี่ยวกับ รูป รส กลิ่น และเสียง หรือโดยการตั้งคำถามประเภททำไม? อย่างไร? กระตุ้นอูมออย ๆ

๒.๓ ในการเลือกเรื่องมาเขียนนักเรียนควรมีอิสระพอสมควร ผู้สอนควร ใจกว้างพอที่จะรับความคิดของนักเรียนทุกคน ไม่ตีกรอบให้นักเรียนคิดตามความคิดของตน เพราะนักเรียนแต่ละคนย่อมมีความคิดสร้างสรรค์เฉพาะตัว

๒.๔ ผู้สอนควรจะต้องเสียสละและอดทนอย่างมาก ในการตรวจแก้ไขงานเขียนของนักเรียน ตลอดจนทำให้นักเรียนยอมรับขอบกพรองแล้วนำขอบกพรองเหล่านั้นไปปรับปรุงงานเขียนของตนให้มีคุณภาพ มีจุดมุ่งหมาย และมีผลต่อผู้อ่าน ในลักษณะการสร้างสรรค์

๒.๕ ในการสอนการเขียนนั้นไม่มีวิธีใดที่ดีที่สุดวิธีหนึ่งอาจจะเหมาะสมกับนักเรียนกลุ่มหนึ่ง แต่อาจจะไม่ประสบความสำเร็จเมื่อนำไปใช้กับอีกกลุ่มหนึ่ง เพราะฉะนั้นผู้สอนควรค้นหาวิธีการสอนหลาย ๆ แบบแล้วเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

๓. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๓.๑ ควรสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ นี้

๓.๒ อาจนำแบบฝึกทักษะ ฉบับนี้ไปใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กุมาร หรืออาจนำไปใช้สอนเปรียบเทียบกับวิธีอื่น ๆ เช่น แบบบรรยาย แบบศูนย์การเรียน เป็นต้น

๓.๓ ควรทดลองสร้างแบบฝึกทักษะ การเขียนที่ผู้เรียนสามารถฝึกได้ด้วยตนเองนอกห้องเรียน

๓.๔ น่าจะได้มีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน หรือทางการฟัง ที่มีผลต่อการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์

๓.๕ อาจสร้างแบบฝึกทักษะ ด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง หรือสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์แบบอื่น ๆ เช่น การเขียนคำขวัญ โฆษณา อนุเฉท บทละคร ตลอดจนเรื่องสั้นขนาดสั้น เพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาหรือระดับอื่น ๆ ต่อไป